Opinie

Kan het vertrouwen in Tiense Suiker hersteld worden?

Opinie

De voorgaande jaren waren niet gemakkelijk: niet voor Tiense Suikerraffinaderij/Südzucker, maar zeker niet voor de planters, de grondstofleveranciers. “Kan het tij gekeerd worden?”, vraagt Eric Van Dijck, secretaris van het Verbond Suikerbietplanters, zich af in een opiniestuk.

3 SEPTEMBER 2021 – LAATST BIJGEWERKT OM 3 SEPTEMBER 2021 10:43

Lees meer over:
suiker

Sinds de afschaffing van het quotum werden de planters die hun bieten leveren aan de Tiense Suikerraffinaderij jaar na jaar met grote beleidsplannen (o.a. in 2017 de onwezenlijke uitbreiding van de productie die faliekant afliep) en (meestal) optimistische marktvooruitzichten overgehaald tot het tekenen van een bietencontract.
Met de jaren creëerde Tiense Suikerraffinaderij/Südzucker (TS/SZ) daarenboven een prijzensysteem dat onmogelijk nog kan worden uitgelegd, noch begrepen, tenzij men er een studie tweedaagse aan zou wijden. De regels wijzigen van jaar tot jaar, gegarandeerde bonussen en de “mogelijkheid van een prijssupplement” vliegen de planters om het hoofd, het referentiesuikergehalte wijzigt van 16 naar 17 naar 18° Z (waardoor de prijs/ton beter oogt), een all-in prijs wordt gecommuniceerd waarna een basisprijs en een individuele prijs wordt berekend, boetes worden opgelegd bij onvoldoende productie en premies worden ontzegd bij onvoldoende contracthoeveelheden, …

Gebrek aan transparantie

Tot 2020 was de TS-suikerbietprijs gebaseerd op het gezamenlijk resultaat van de suikerverkoop binnen de groep Südzucker in België, Frankrijk, Duitsland en Polen. Inzichtmogelijkheid in de meegedeelde verkoopcijfers was er nauwelijks, waardoor ook de hoogte (zeg maar: laagte) van de ervan afgeleide suikerbietprijs niet geverifieerd kon worden.
Vanaf de campagne 2021 is de suikerbietprijs niet langer gebaseerd op het eigen bedrijfsresultaat van TS/SZ maar op de gemiddelde suikerverkoopprijs van al de suikerondernemingen die actief zijn in België, Nederland, Duitsland en Frankrijk. Deze gemiddelde verkoopprijzen worden maandelijks doorgegeven aan de Europese Commissie en zijn vrij te consulteren.
De verkooppolitiek en verkoopresultaten van binnen- en buitenlandse concurrenten in deze vier landen zullen vanaf dit jaar dus mee de suikerbietprijs bepalen voor de planters die bieten leveren aan TS.

> **Jaar na jaar slaat de twijfel bij steeds meer planters toe, wordt er minder uitgezaaid en haken er planters af. De maat is voor velen duidelijk vol**
>
> Eric Van Dijck - Secretaris van het Verbond Suikerbietplanters vzw

Het steeds weerkerende resultaat van al het bovenstaande is een verlieslatende teelt voor meer dan de helft van de planters. Het gevolg van dit alles: jaar na jaar slaat de twijfel bij meer en meer planters toe, wordt er minder uitgezaaid en haken er planters af. De maat is voor velen duidelijk vol.

Contract 2022

TS kondigt nu voor het contract 2022 een “aanzienlijke vereenvoudiging” van de prijsberekening aan. Deze vereenvoudiging bestaat uit een gegarandeerde minimumprijs voor 100 procent van het contract (in plaats van voorheen 70%) en het wegvallen van de verplichting om ook in 2023 het basiscontract van 2022 uit te zaaien. Niettemin blijft deze laatste verplichting wel gelden als men in 2022 “een mogelijk prijssupplement” wenst te ontvangen en behoudt TS het ingewikkeld kluwen aan soorten prijzen (basisprijs, gemiddelde aankoopprijs, all-in, individueel berekende prijs, “mogelijkheid van een prijssupplement”). Van heel veel vereenvoudiging is er geen sprake en of dit zal leiden tot een rendabele teelt is nog maar de vraag.
De onzekerheden zijn groot en het vertrouwen is wankel. Planters die vandaag (willen) afhaken vrezen een hypotheek op hun eigen toekomst te leggen en werken mogelijk mee in de hand dat een suikerfabriek (bij gebrek aan voldoende bieten) de deuren moet sluiten. Een suikeronderneming die te weinig betaalt en haar grondstoffenleveranciers verplicht om jaar na jaar, op straffe van uitsluiting, verlieslatend te produceren, zal uiteindelijk ook ten onder gaan… want weinig boeren wensen dit spel nog jaren mee te spelen.

SopabeT

Planters die leveren aan de TS zijn via de Coöperatieve Vennootschap SopabeT voor een zeer klein deel mede-eigenaar van hun suikerfabriek. Deze participatie in het kapitaal van TS geeft de planters rechten - zij zijn de prioritaire grondstofleveranciers bij wie TS zich moet bevoorraden - maar ook plichten. Als er niet of onvoldoende geproduceerd wordt, verliest men op (zeer) korte termijn productierechten.

Vrijgekomen productierechten kunnen worden overgenomen door geïnteresseerde planters-coöperanten van SopabeT, maar gezien de aanhoudende teleurstellende suikerbietprijzen, is de belangstelling om meer te gaan produceren zo goed als volledig verdwenen. Als zou blijken dat al de coöperanten samen het door TS gewenste areaal niet willen inzaaien, kan TS contracten afsluiten met planters die niet tot de coöperatie behoren – iets wat de coöperatie trouwens te allen prijze wil vermijden – maar wie wil of kan deze teelt vandaag aan slechte financiële voorwaarden nog starten op zijn bedrijf?

Eind 2021 kunnen de coöperanten een sterk signaal geven. Naast hun aandeel in het kapitaal van TS kunnen zij dan beslissen hun aandeel in het kapitaal van SZ te verhogen. Met de Duitse planterscoöperatie, die hoofdaandeelhouder is van SZ, zijn reeds afspraken gemaakt dat, als er bijkomend ingetekend wordt op SZ-aandelen, de Belgische planterscoöperatie SopabeT volwaardig lid wordt van het bestuursorgaan van de Duitse planterscoöperatie. Door deel uit te maken van en mee aan tafel te schuiven bij de

grootste aandeelhouder van SZ kan er ongetwijfeld meer invloed uitgeoefend worden op het beleid én de voorwaarden die SZ hanteert voor zijn grondstofleveranciers én afnemers.

Vertrouwensbreuk herstellen

Deze belangrijke beslissing, het bijkomend aankopen van aandelen SZ met middelen die door de coöperanten reeds in het verleden zijn bijeengebracht, vereist dat elke ledenkring van SopabeT zich hierover uitspreekt. Een positieve beslissing zou van planterszijde een signaal zijn dat zij komaf willen maken met de vertrouwensbreuk die er de laatste jaren groeide.

> **De discussie mag niet meer gaan over enkele centiemen meer of minder, maar moet gaan over het optrekken van de omzet per hectare met minstens 300 tot 400 euro**
>
> Eric Van Dijck - Secretaris van het Verbond Suikerbietplanters vzw

TS heeft dus nu nog enkele maanden de tijd om op zijn beurt de planters duidelijk te maken dat ook zij het verloren vertrouwen willen terugwinnen. Dit kan door elke planter respectvol te behandelen en een correcte vergoeding te voorzien voor de suikerbietteelt in het productiegebied. Het kan en mag vandaag duidelijk niet meer gaan over discussies van enkele centiemen meer of minder of over het vervroegen van betaaldata. Het moet gaan over het optrekken van de omzet per hectare met minstens 300 tot 400 euro (in de huidige marktsituatie). Een hele opdracht .... maar ze is noodzakelijk.
Als TS dit wil, ben ik er 100 procent zeker van dat er voldoende suikerbieten blijven geproduceerd worden, zoniet staan er de suikeronderneming en haar planters nog vele onzekere jaren te wachten.

Eric Van Dijck is secretaris van het Verbond Suikerbietplanters vzw en van Coco Vlaanderen vzw.
Met dit opiniestuk wil de auteur een bijdrage leveren aan het maatschappelijk debat. De auteur schrijft in eigen naam en is verantwoordelijk voor de inhoud van de tekst.

Uitgelicht

Suikerbietentelers smachten naar zonneschijn in september

nieuws

Suikerbieten hebben dringend zon nodig om hun achterstand in suikergehalte in te halen. Jean-Paul Vanelderen, ondervoorzitter van de Confederatie van de Belgische Bietenplante...

2 SEPTEMBER 2021

Lees meer

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |